

Præsentation af filmen Funny Money - Til lærerne, eleverne og forældrene

Oplæg 1 til konference 13. september om Matematikkens Dag

Louise Skjødsholm, Sociolog
Penge- og Pensionspanelets sekretariat
Kontakt: lsh@ftnet.dk

Baggrunden for Funny Money

- Behov for større finansiel forståelse blandt børn og unge
- Forebygge finansielt svage forbrugere
- Organisationer der er gået sammen om projektet:
 - PPP, Danmarks Matematiklærerforening, Forbrugerrådet, Finansrådet, Skole & Forældre, Børnerådet
- Initiativ som udspringer af regeringens forbrugerpolitiske handlingsplan

Filmen Funny Money

Introduktionsfilm til lærerne

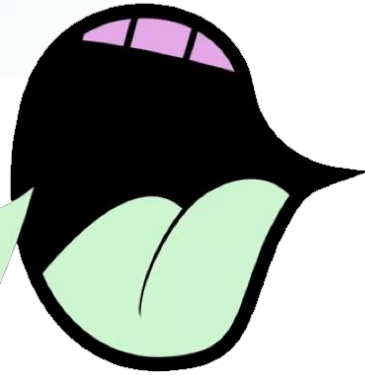

TRINE HYTHOLM
FOLKESKOLELÆRER, BELLAHØJ SKOLE

1. kapitels hovedpointer om budget

NUMMER 1

FÅ STYR PÅ INDTÆGTER
OG UDGIFTER

NUMMER 2

LAV ET BUDGET

NUMMER 3

TÆNK OVER, HVORNÅR
DINE KØB ER:

Budgetskemaerne

Budget - Dreng 15 år

Månedlig

Indtægter

Løn (fx børnepasning, avisbud, flaskedreng osv.) (efter skat)	700	kr.
Lomme penge (fx arbejde hjemme - tømme opvasker, rydde op osv.)	500	kr.
Samlet	1200	kr.

Udgifter

Mobiltelefoni	80	kr.
Tøj og sko	100	kr.
Make-up og accessories		kr.
Bøger og blade	40	kr.
Musik, film og spil	160	kr.
Snacks, slik og drikkevarer	200	kr.
Transport	50	kr.
Rejser og ferier	120	kr.
Sport og andre fritidsinteresser	80	kr.
Koncerter, biograf, forlystelser og lignende	145	kr.
Samlet	975	kr.

Øvrige udgifter

_____		kr.
_____		kr.
_____		kr.
_____		kr.
Samlet		kr.

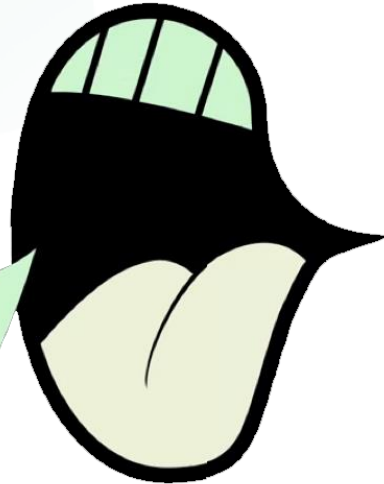
Opsparing (til fx mobil, tablet, computer, rejse, tv osv.) kr.

Beløb til overs (indtægter - udgifter og opsparing) kr.

2. kapitels hovedpointer om opsparing

NUMMER 1

VÆLG DET, DU VIL SPARE OP TIL,
REGN UD, HVAD DET KOSTER,
OG TAG ET BILLEDE AF DET

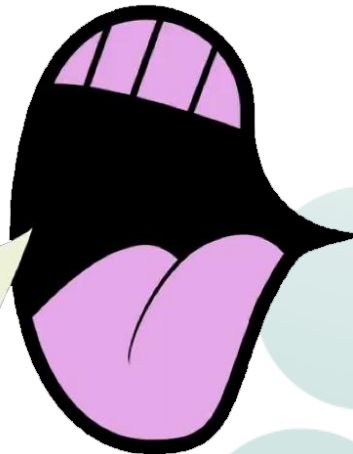
NUMMER 2

UDREGN ANTAL INDBETALINGER,
OG TÆL NED, HVER GANG DU
SÆTTER PENGE TIL SIDE

NUMMER 3

MISSE DU EN BETALING,
SÅ ER DET BARE OP PÅ
HESTEN IGEN

3. kapitels hovedpointer om lån

NUMMER 1

LÅN SKAL ALTID
BETALES TILBAGE

NUMMER 2

DET KOSTER PENGE AT
LÅNE PENGE

NUMMER 3

MISSE DU EN INDBETALING,
SÅ KOSTER DET ENDNU MERE

Den finansielle ordbog

Budget

Et budget er en oversigt over dine indtægter og udgifter, som hjælper dig med at få overblik over, hvordan du bruger dine penge. Budgettet kan hjælpe dig med at holde styr på dine penge. Budgettet hjælper dig også med at se, hvor mange penge du har tilbage, når du har betalt dine udgifter.

I budgettet udfylder du, hvor mange penge du får i fx løn, SU og lønpenge om måneden (indtægter), og hvor mange penge du bruger på fx tøj, slik, mobil, koncert, kontingent, transport og opsparring om måneden (udgifter). Budgettet kan hjælpe dig med at holde styr på, om du bruger flere penge, end du har, og hvor meget du fx kan spare op af de penge, som du får ind hver måned.

Indtægter

Indtægter er de penge, du tjener fx fra fritidsjob, SU, får som gaver eller på anden måde har til rådighed. Faste indtægter er penge, som du er sikker på at få hver uge eller måned. Indtægt kaldes også for indkomst.

Udgifter

Udgifter er det du bruger penge på i din hverdag fx mobil, chips, slik, koncert og tøj.

Der er faste udgifter og variable udgifter.

Faste udgifter

Faste udgifter er det, du betaler fast fx hver måned

eller hvert kvartal. Det kan være udgifter til fx mobilabonnement og kontingent til svømmeklubben, og hvis man er flyttet hjemmefra fx husleje, varme, el og vand. Det er udgifter, som man ikke så nemt kan skruer op eller ned for.

Variable udgifter

Variable udgifter er det, som du kan skruer op og ned for i dit forbrug. Det er det, som du køber løbende fx slik, tøj, sodavand mm.

Kredit

At købe på kredit betyder, at du køber for nogle penge, du ikke har. Hvis du ikke har penge på kontoen, kan banken yde et lån. Du kan kun optage et lån, hvis du er fyldt 18 år.

De penge, du låner på kredit, skal betales tilbage igen, og det bliver som regel dyrt, da der ofte løber høje renter og omkostninger på.

Lån

Hvis du er fyldt 18 år, har du mulighed for at optage et lån i banken. Når du låner penge, skal du typisk betale tre beløb til långiver – hovedstol, renter og gebyrer. Långiver betyder den, du låner pengene af.

Hovedstol

Det beløb, du låner, kaldes lånets hovedstol. Hvis du har lånt 10 000 kr., er lånets hovedstol 10 000 kr. Hovedstolen skal betales tilbage til långiver.

Rente

Der findes to slags renter – udlånsrente og indlånsrente.

Udlånsrenten

Udlånsrenten er den rente, banken tager, når den låner penge ud.

Hvis du låner penge, skal der altid betales en vis procentdel af lånet tilbage i rente til dem, du låner af. Det betyder, at du både skal tilbagebetale hele det lånte beløb (hovedstolen) og den rente, der er løbet oveni, samt eventuelle omkostninger.

Hvis du har lånt penge, som du betaler tilbage over en lang periode, løber der renter på i hele denne periode. Derfor er det altid dyrere at låne penge med en lang tilbagebetalingsperiode end med en kort tilbagebetalingsperiode.

En rente på 5 % p.a. betyder, at du skal betale 5 % hvert år i rente. Har du lånt 10 000 kr. til 5 % p.a., betaler du 500 kr. til långiver det første år. Hvis du afdrager på lånet bliver rentebeløbet mindre og mindre for hvert år.

Indlånsrenten

Indlånsrenten er den rente, som du får for dine penge, når du sætter dem ind i banken. Hvis du har penge på din bankkonto, udbetaler banken hvert år en fast procentsats af det indestående beløb på kontoen til dig. Beløbet indsettes normalt på din konto den 31. december.

Afdrag

At afdrage betyder at betale af på det beløb, du har lånt. Dvs.

at når du afdrager, så nedbringer du hovedstolen på dit lån.

Afdrag vil typisk være et fast beløb, som du skal betale hver måned. Hvis du fx har lånt 100 kroner, betaler du måske 10 kroner tilbage i afdrag pr. måned. Men udover afdraget skal du også betale renten, som er prisen for at få lov til at låne.

Forbrugslån

Forbrugslån er penge, du låner til forbrug. Det kan være til køb af mobil, fladskærm, møbler, tøj, rejser osv.

Forbrugslån er lån, du kan oprette i banker, butikker, på mobiltelefonen og på nettet. Forbrugslån har ofte en høj rente, og er derfor en dyr måde at låne penge på.

ÅOP

ÅOP står for Årlige Omkostninger i Procent. Det kaldes også for nøgletallet og bruges til at give et billede af, hvad det koster at låne penge.

ÅOP er den samlede omkostning for et lån udtrykt i procent for et år. ÅOP skal indeholde alle renter og gebyrer. ÅOP er derfor en hurtig og nem måde at sammenligne priser på lån, og til at finde frem til det billigste lån.

Jo højere ÅOP er, desto dyrere er det at låne.

Pro anno

Pro anno betyder 'per år' eller 'årligt' på latin. Pro anno forkortes p.a.

Forældreguiden

De tre forældrefilm om budget, opsparing og lån

Tal økonomi med dit barn - Budget

Tal økonomi med dit barn - Opsparing

Tal økonomi med dit barn - Lån

Funny Money på Rådtilpenge.dk

RÅD TIL PENGE

- Styr på din økonomi

Presse / Skole / Klage / English / Cookies /

Gode råd/ Undersøgelser/ Om os

Skole

 Print

 Send

 Del

 Tweet

Funny Money

Det kan være svært som ung at få et overblik over sin økonomi. Hvor stort er forbruget til shopping, caféture og oplevelser egentlig? Og er der penge til at spare op til studieturen?

Med projektet Funny Money sætter Penge- og Pensionspanelet i samarbejde med Danmarks Matematiklærerforening fokus på børn og unges forståelse af forbrug, opsparing og lån, så de unge kan blive klædt ordentligt på til at være stærke forbrugere.

50%

af unge danskere føler sig ikke i stand til at gennemskue et lån

Prøv Lånometeret, der viser prisen på at låne til forbrug

Læs mere

Læs mere om Matematikkens Dag hos Danmarks Matematiklærerforening

[› Matematikkens Dag](#)

Se filmen Funny Money [›](#)

Til dig som lærer [›](#)

Til dig som forælder [›](#)

Budgetskemaer for unge [›](#)

Finansiell ordbog [›](#)

Baggrunden for Funny Money [›](#)

Samarbejdspartnere bag Funny Money

Penge- og Pensionspanelet

Børnerådet

FORBRUGERRÅDET

SKOLE
OG
FORÆLDRE

Danmarks
Matematiklærerforening

Vil du vide mere? Gå ind på Radtilpenge.dk

Spørgsmål?

Kontakt:

Louise Skjødsholm

lsh@ftnet.dk